ל א מיי' פ"ז מה"נ מזירות הל' י:
לא ב מיי' פ"ו מה"נ מזירות הל"י:
לב ג מיי' שם פ"ח הל' ה:
לג ד (מיי' שם פ"ו הל"ד):

תורה אור השלם

1. כָּל יְמֵי הַזִּירוֹ לְיְיָ עַל נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא:
במדבר ו ו
2. כָּל יְמֵי נֶדֶר נִזְרוֹ תֵּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ עַד מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר יַזִּיר לַיְיָ קָדֹשׁ יִהְיֶה גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ: במדבר ו ה
3. כֹּל יְמֵי נִזְרוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מִגֶּפֶן הַיַּיִן מֵחַרְצַנִּים וְעַד זָג לֹא יֹאכֵל:
במדבר ו ד

נוסחת הריב"ן

א) דלכי: ב) שמנה כבר: ג) לזהורות: ד) בכ"ל כתוב כאן ענין אחר גלוין וכו' נטמא בטמא בימי לרעתו פליגי בה ר' יוחנן אמר סותר כל ימי מזירותו ולא"ג דבימי לרעתו הוא מ"מ הא במזירות קאי הלכך סותר כי היכי דסתר כשנטמא בטמא בלא לרעת וכ"ל אמר אינו סותר כלום דהא בימי לרעתו קאי ולא"ג דהוי מזר כיון דבימי לרעתו נטמא לרעת לאחר שהרי יש לו גילוח לנדו שאין עולה לו לגלחת מזר הלכך דינו משונה מדמזיר שאם נטמא בימי לרעתו אינו סותר כלום וזירות לאחר שאם נטמא כשהוא (מלוטש) [מזר] סותר מזירותו: ה) הא כבר: ו) אחת היא דמגין: ז) תרוייהו: ח) מגלרפא: ט) הלנו ר' ימים ולומר: י) אם ביום ל"ש שלרוך: כ) לתמירו ביין לאמרות: ל) ולסמוך: מ) ותגלחת לא מעכבת ל"ל מותר לגמרי: לעולם אלינא דרבנן ומאי אין לו תקנה דקאמר לאו לענין סיתר יין אלא למצות גילוח אלא יבא לאו:

פי' הרא"ש

רבו נזרים נזירות מחמת צער. או דלמא לא שהרי גם בז' באדר נולד וכמו כן הוא יום משתה ושמחה. **פשום מיהא קמייתא אמר הריני נזיר** ברייתא היא ח) והא דאמרי' במתני' נולד לו בן עד ע' לא הפסיד כלום. והכא לא אמרי' דמיבלע נזיר של כ' בתוך נזיר ק'. וי"ל דהכא אם איתא דכוותה לחבליע א"כ בחנם אמר הריני נזיר לאחר כ' יום דלעולם מובלע בתוך נזיר ק' אבל במתני' בדעתו היה שיהיה נזיר מיד אולי ישלמו נזירותו קודם שיולד לו בן. ואם יולד לו בן קודם שישלימו שיהו מובלעים זה בתוך זה: **נטמא בימי בנו.** אסיפא דמתני' קאי דקתני מניח את שלו ומונה את של בנו: **ר' יוחנן אומר סותר אף** שלו דכיון דהפסיק באמצע נזירות והתחיל למנות את של בנו כוליה נזירות אריכתא היא וקרינן בכוליה הימים הראשונים יפלו. אבל ברישא מודה ר' יוחנן דאינו סותר הכל כיון דכבר השלים את שלו וכן בסיפא ט) אם נטמא בימי השלמה שלו: **נטמא בימי צרעתו.** אמר הריני נזיר ק' יום והתחיל למנות ונצטרע ואמרי' לקמן דימי חלוטו אינן עולים וגם אינן סותרים וכששיהר מצרעתו יגלח ויביא קרבן מצרעתו וישלים ימי נזירות שהפסיק **ר' יוחנן אומר סותר** כיון שנטמא קודם שהשלים ימי נזירות [נזירות] אריכתא היא: **וצריכא** לאשמועינן פלוגתייהו בתרוייהו: **נטמא ביום גידול שער** כגון סתם נזיר שנצטרע וביום שהרתו מגלח ומביא קרבנותיו וצריך למנות עוד ל' יום לגדול שער מלבד הימים הראשונים שמנה קודם שנצטרע לפי שאין תגלחת פחות מל' יום. וכן אם גלחהו לסטים אחר שמנה קצת צריך למנות ל' יום לגידול שער אם נטמא אחר שהשלים ל' יום נזירותו קודם שהשלים ימי גידול שער פליגי רב ושמואל. והא דנקט ביום גידול שער. ולעיל נקט בימי צרעתו לפי שא"א שלא יהיה בצרעת יותר מיום א' אבל הכא אפשר שאין גידול שער אלא יום א' כגון שנצטרע או שגלחוהו לסטים ביום הראשון: **התם שתי נזיריות** שלו ושל בנו. וכן נזיר לחוד וצרעת לחוד: **הכל מודים שאם** קדש שער **בדם** אין לו תקנה הכל מודים רב ושמואל דפליגי בנטמא ביום גידול שער

ח) נראה דמיסר כאן וכ"ל ואמ"כ מוכה שמוטים. והא דאמרינן במתני': ב) כ"ל דמה מודה ר"י דאינו סותר את שלו בנו: ג) נראה דל"ל לא יוכל לגלח בלא הבאת קרבן וכ"ה בתוס'.

נטמא בימי צרעתו. אמר הריני מזיר מהיום[1] והתחיל למנות מזירות א) [שימין] אלוטו אינו עולה למזירות וגם אינו סותר כדלקמן בפרק מי שאמר (דף יח:) ונטמא בתוך בימי אלוטו לר"ל אינו סותר הימים הראשונים שמנה למזירותו קודם ימי לרעתו וכשיטהר מלרעתו יגלח ויביא קרבנות מצורע ויחזור ושלים מנין מזירות כמו שפסק ור' יוחנן אומר סותר דהא במזירות קאי ועדיין לא מנה המאה ולכשיטהר מלרעתו צריך למנות כל ימי מזירותו: ולריכא. לאשמועינן פלוגתייהו בבנו ובלרעתו: **נטמא** ביום גידול **שער.** פי' אמר הריני מזיר ק' יום וכשמנה כ' ממזירותו גילחוהו ליסטים על כרחו דהשתא לא יוכל לגלח ביום שלשים למזירות ולהביא קרבנותיו עד אחר שלשים יום מיום שגילחוהו הליסטים דאין גידול פחות משלשים יום והתחיל הל' וכשמנה עשרה סיים מזירותו שהרי תחילה מנה עשרים טרם שגילחוהו הליסטים ואלו העשרים יום האחרונים אינם רק לגדל שיער שיוכל לגלח אחר מזירותו ולהביא קרבנותיו ובהם נטמא והאי דנקט ביום גידול שיער ולא נקט בימי כדנקט לעיל בימי לרעתו לפי [שאין] אפשר שלא יהו ממשכים ימי לרעתו טפי מיום אחד אבל גידול שיער אפשר שלא יאריך עליו אלא יום אחד כגון שגילחוהו ליסטים יום שני למזירותו דהשתא אינו מוסיף על שלשים אלא יום שלאחריו בעבור גידול שיער: **התם** שני נזירות. של בנו ושלו וכן נטמא בימי לרעתו מזירות לחוד ולרעת לחוד הכא חדא מזירות הוא וכן נטמא ביום שהוא טהור חד מזירות הוא: **אמר רב חסדא הכל מודים שאם קדש שיער בדם.** פירוש אם לאחר שנזרק הדם נטמא קודם שגילח וקורא קידוש שיער שלא גילח כדכתיב וקידש ראשו שפירושו יתחיל לגדל ראשו אין לו תקנה. קס"ד שלא יוכל עולמית לשתות ביין ולגלח ובלא הבאת קרבן שהיא כבר קרבנותיו וכיון דנטמא[2] קודם שגילח [דמאן] אי אליבא דר' אליעזר כיון דאמר תגלחת מעכבת. לשתות יין תוך מלאת הוא כלומר הרי הוא כאילו נטמא קודם הבאת קרבנותיו שהוא בתוך מלאת ולאמר כל אחר שנטמא ר' אליעזר כל אחר מלאת [שבעה] סותר ומשני מאי סותר קרבנותיו ולאחר [שיטהר] יביא קרבנותיו והאי ב) יסתור[3] דהכא ע"כ לאו דווקא דנטמא[4] ביום שלשים דהא מ"ר אליעזר בפירקין לקמן (דף טז:) דאינו סותר [אלא שבעה]: אלא אליבא דרבנן דאמרי דתגלחת לא מעכבת. לשתות ביין וכיון דהביא קרבנות מותר לנטמאות ולשתות בלא תגלחת כלומר: **לעולם אליבא דרבנן ומאי אין לו תקנה למצות גילוח.** דכיון שהביא כבר קרבנותיו שוב לא יביא ונסתלק ומיד מותר לשתות ביין בלא תגלחת כלל והכל מודים דקאמר רב חסדא קאי אפלוגתא דרב ושמואל דפליגי דנטמאו[5] ביום גידול שער אם סותר הכא דנטמא קודם תגלחת[6] מודים דאינו סותר דהוי כמי שגילח כבר: **נזיר** שכלו לו ימיו.

שמנה כל ימי מזירות ועומד ביום הבאת קרבנותיו: **לוקה** על הטומאה. אם נטמא קודם הבאת קרבנותיו אבל אינו סותר מזירות שמנה אחר שכלו ימיו כבר ונהי דאשכחן בפירקא דלקמן (דף טז.) ואיתי לעיל נטמא יום מאה ואחד סותר אלשים היינו דוקא יום ק"א וגזרינן אטו יום שלשים דהוי יום תגלחת דאורייתא כדתנן פרק קמא (לעיל דף ה:) אבל ביום מאה ושנים אינו סותר [6] אז ביום שלשים ואחד אינו סותר: ג) **שאני הכא דאמר.**[7] לענין טומאה דאמר רחמנא וטמא דאם אז מי שמזרו תלוי בו בראשו שכבר שלמו דהוי מלאת[8] אין לו עדיין מזירות אלא בראשו שלא גילח[9] אז לוקה על הטומאה דכתיב וטמא [ראש נזרו] ומיהא אם נטמא אחר שהביא קרבנותיו לא מחייב למ"ד תגלחת לא מעכבת דהך דרשא לא מתוקמא אלא קודם הבאת קרבן ומיקרי שפיר נזרו תלוי בראשו אע"פ שעדיין לא הביא קרבנותיו לפי שאין בגופו לעשות אלא תגלחת אבל אם שתה יין אז גילח לא מחייב דהא ליכא בהו קרא כמו גבי טומאה:

נטמא בימי צרעתו ר' יוחנן אמר א)סותר ריש לקיש אמר אינו סותר רבי יוחנן אמר סותר דהא בנזירות קאי ריש לקיש אמר אינו סותר צרעת לחוד ונזירות לחוד וצריכא דאי איתמר בהך קמייתא בההיא א"ר יוחנן סותר שם נזירות אחת היא אבל בהא אימא מודה ליה לריש לקיש דנזיר לחוד וצרעת לחוד ואי איתמר בהא בהא קאמר ר"ל אבל בהך אימא מודה ליה לר' יוחנן צריכא נטמא ביום גידול שער רב אמר [2]אינו סותר אפי' לר' יוחנן דאמר סותר הני מילי היכא דקאי בנזירות גידול שער מישלם נזירות הוא ושמואל אמר סותר אפי' לריש לקיש דאמר אין סותר התם שתי נזירות הכא חדא נזירותא אמר רב חסדא הכל מודים שאם קדש שער בדם אין לו תקנה אליבא דמאן אי אליבא ב)דרבי אליעזר כיון דאמר תגלחת מעכבת תוך מלאת היא ולסתור אלא אליבא דרבנן [3]האמרי תגלחת לא מעכבת לעולם אליבא דרבנן ומאי אין לו תקנה [4]אין לו תקנה למצות גילוח אמר ר' יוסי ברבי חנינא נזיר שכלו לו ימיו לוקה על הטומאה ואינו לוקה על התגלחת ולא על היין מאי שנא טומאה דלקי דאמר קרא [5]כל ימי הזירו לה' לרבות ימים שלאחר מלאת כימים שלפני מלאת אי הכי אתגלחת נמי ליחייב דהא אמר רחמנא [2]כל ימי נדר נזרו תער לא יעבור על ראשו לעשות ימים שלאחר מלאת כימים שלפני מלאת ותו [3]כל ימי נזרו מכל אשר יעשה מגפן היין לעשות ימים שלאחר מלאת כימים שלפני מלאת שאני

נטמא בימי צרעתו. היה נזיר ונצטרע ובימי צרעתו נטמא למתים: ר' יוחנן אומר סותר. את הקודמין דהא אכתי קאי בנזירות הואיל ג)דכי נתרפא מצרעתו משלים מה ד)שכבר מנה קודם שנצטרע: **ריש לקיש אומר אינו סותר.** דימי צרעת לאחר הואיל ואין עולין לו למנין ימי נזרו. והימ"ן שונה להני תרתי דרבי יוחנן וריש לקיש בנטמא אחרינא ואף המור"ם מז"ר ג)להיו"ת כדבר"י הימ"ן דבין כי נטמא בצרעתו ובין בנזירות בנו דההוא אידך נזירות נזיר מאה מיירי לפי שלא מלינו גידול ה) פחות משלשים והואיל ובתרוייהו צריך לגלח דלכי נתרפא מצרעתו נמי צריך לגלח הילכך לא מיתוקמ אלא בנזירות מאה ז): **נטמא ביום גידול שער.** כגון שקיבל עליו נזירות מאה יום וכי מנה שבעים ונצטרע וכי נטהר גילח תגלחת לצרעת ואכתי פשו מן המאה שלשים יום לחיים בהו גידול שיער ונטמא ביום גידול שער היינו ביום מאה שבו שלא גידול שיער שלו דבדי הכל סותר השלשים שאחר הצרעת אבל בשם סותר שבעים שלפני הצרעת פליגי: **רב אומר אינו סותר.** דאפי' לרבי יוחנן דאמר נטמא בימי בנו דסותר כל נזירות ב) התם בנזירות קאי להכי מלי סתר לנזירות נמי אבל הכא כיון דנטמא ביום מישלם גידול שיער ז)כבר שילם נזירותו ולית ליה כח למסתר לאפני לרעת: **ושמואל אמר סותר.** את הכל אפי' ע' קמאי: ב) **שם נזירות אחת היא.** ח)[אבל] מנין שלו ומנין של בנו ז)תרי נזירות מיתקרו: ל"א **נטמא ביום גידול.** כגון דאמר הריני נזיר והתחיל ומנה עד עשרים יום ונטמא וסתר את הכל והתחיל למנות נזירות אחרת ומנה עשרה ימים בטהרה ואח"כ נטמא באחד מכל עשרים יום הנותרין להשלים לנזירות: **רב אמר אינו סותר.** הללו עשרה דאפילו לרבי יוחנן דאמר סותר הני מילי היכא דקאי בנזירות גמור אבל האי דלא איטמי אלא בימי גידול שיער דמשלם נזירות הוא דלכי ט)מלרפי הני עשרה לעשרים קמאי הוו להו שלשים והלכך האי דאהדר איטמי מעשרה ואילך לא הוי אלא תשלומי נזירות ואפי' ר' יוחנן מודה דאינו סותר להנך עשרה אלא כיון דהזה שלשי ושביעי מתחיל למנות מעשרה ואילך עד שלשים: **ושמואל אמר סותר אפילו לר"ל כו'.** אבל הכא חדא נזירות. והא דאמרינן מישלם נזירות הוא לא איריא דכיון דסתרו הראשונים שוב אי אתה יכול לגרף עמהן הללו י) ומומר שלשים הן: **הכל מודים שאם קידש שיער בדם.** י)ביום ל"א צריך להביא קרבנותיו ולהתגלח אחר קרבנותיו אם כבר נזרק הדם כשנטמא ועדיין לא גילח שאין לו תקנה להתירו כ)כיון דלמנות פעם אחרת ולהביא קרבן אחר אי אפשר דקרבן אחד הוא מביא ולא שני קרבנות וכבר הביא קרבן אחד ואין עולה לו דהא כבר נטמא לפיכך אין לו תקנה. והא דקתני קידש ליטמא דקרא נקיט דכתיב וקדש את ראשו (במדבר ו) **כיון דאמר תגלחת מעכבת.** לשתות ביין בתוך מלאת קריינא ביה כ)לסתור מה שמנה ולייתי קרבן אחר: **אלא אליבא דרבנן.** דפליגי עליה בפרק ג' מיין (לקמן דף מז.) ואמרי' כיון שזרק עליו אחד מן הדמים נטהר מ): **למצות גילוח.** דלא יהא תגלחת בטהרה כמצותו ג) לעולם שהרי אינו יכול לסתור ולמנות נזירות אחרת שהרי לאחר מלאת נטמא הילכך אין לו תקנה לגלח בטהרה אלא מגלח בטומאה: **נזיר שכלו לו.** ימי שלשים ד) נזירות סתם ונזירות מרובה כל ימים שהזיר ולאחר מלאת שלריך להביא קרבנותיו נטמא לוקה על הטומאה: **ואינו לוקה על התגלחת.** אבל אינו לוקה אם גלח קודם שהביא קרבנותיו אז שתה יין קודם שהביא קרבנותיו: **דאמר קרא כל ימי הזירו לה'.** דכתיב כל אלא צריך וכתביה ואמר כל ימי הזירו לה' על נפש מת לא יבא לרבות ימים כו': **כל ימי נדר נזרו תער וגו' כל ימי נזרו מכל אשר יעשה מגפן היין וגו'.** ולילקי נמי אתרוייהו: שאני

א) [לקמן דף מז. מז. סג.], ב) [לעיל ע"א], ג) שייך לדף טו ע"ב,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ריש לקיש וכו' גידול שער פחות משלשים והואיל ובתרוייהו נ"ב זהו בע"פ דעת הגליון דלעיל במתניתין: (ב) ד"ה ומשמאל וכו' ע' קמאי דשם נזירות אחת היא אבל מנין אלו וכו' מיתקרו ליפנא אחרינא נטמא ביום גידול שער כגון דאמר וכו' להשלים לנזירות רב אמר כל"ל והד"ל: (ג) ד"ה לענלות גילוח וכו' כמלוהו שהרי כל"ל ומיכא לעולם ממקן: (ד) ד"ה מזיר וכו' לנזירות סתם:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה לוקה כו' אז ביום ל'. ע' לעיל דף ו ע"ש מד"ה נטמא ולקמן דף מח ע"ב ד"ה נטמא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוד"ה נטמא בימי לרעתו וכו' והתחיל למנות מזירות ונצטרע כל"ל: ב) ד"ה אלא אליבא דמאן וכו' ומשני מאי סותר קרבנותיו ולאחר שיטהר יביא קרבנותיו והאי יסתור. מלא יסתור נמקן וכ"ב סותר כל"ל:

הגהות התוספות

1. מיכא מהיום נמקן וכ"ל מאה יום. 2. מיכא וכיון דנטמא דמאן וכו' ומשני מאי 3. כ"ל לסתור. 4. נדל"ל בנטמא. 5. כ"ל בנטמא. 6. כ"ל קודם תגלחת אחר שהביא קרבנותיו מודים כו'. 7. מיכא דאמר נמקן. 8. מיכא אלא נמקן וכ"ל ימי מזירותו ועמה אין לו נזירות כו'. 9. כ"ל שלא גילח עדיין.

מוסף רש"י

דאי ר"א מיין דתגלחת מעכבתא וכו' כדאמרינן בפרק ג' מיין (לקמן מז.) ואמר המזיר יין, אחר מעשים טוב, (לקמן נח.).

פי' הרא"ש (המשך)

שאם (גדל) [קדש] שער בדם. כלומ' שנזרק דם קרבנותיו בעוד שערו קדוש דהיינו קודם גילוח כדכתיב וקדש ראשו ביום ההוא דגידול שער מקרי קדושה: **אין לו תקנה.** קס"ד שלא יוכל לגלח וליטמא למתים לעולם. דכיון שנטמא אחר דזיקת הדם קודם שגילח לא יוכל לגלח קודם ג) הבאת קרבן **אי אליבא דר' אליעזר כיון דאמר תגלחת מעכבת** דאפי' הביא קרבנותיו אסור לשתות יין וליטמא למתים עד שיגלח דאמרי' לקמן פ' ג' מיין אם משנזרק עליו א' מן הדמים נטמא ר"א אומר סותר הכל ופריך לקמן והא אמר ר' אליעזר כל לאחר מלאת אינו סותר ומשני מאי סותר קרבנותיו ולאחר ז' יביא קרבנותיו; תוך **מלאת הוא** ולשתות ולאו דוקא תוך מלאת אלא הוי כמו נטמא קודם הבאת קרבנותיו שסותר ד': **הא אמר' תגלחת לא מעכבא.** ואחר הבאת קרבנותיו מותר לשתות יין וליטמא למתים אפ' לא גלח: **אין לו תקנה** למצות גילוח דכיון שהביא קרבנותיו נסתלק נזירותו בלא גילוח דקא באדם טהור. ואינו סותר כדי לקיים מצות גילוח בטהרה ובהא מודו רב ושמואל: **נזיר שכלו לו ימיו** שאילמו ימי נזירותו ועדיין לא הביא קרבנותיו **לוקה על הטומאה** אע"פ שאינו סותר אפי' מדרבנן אלא ביום ל"א אבל ביום ל"ב אינו סותר אפ"ה לוקה. **דאמר קרא כל ימי הזירו לה' על נפשות** שאינו סותר אפי' מדרבנן אלא ביום ל"א אבל ביום ל"ב אינו סותר אפ"ה לוקה. **דאמר קרא כל ימי הזירו לה' על נפשות** שלא יבוא וכל לרבויי **אפי' ימים שלאחר מלאת** ואמר רחמנא טמא ראש נזרו ימים שנזירות תלוי בראשו. כלומר ששלמו ימי נזירתו ואין לו נזיר עתה אלא בראשו שלא גלח עדיין מחדר על הטומאה. ומ' אם הביא קרבנותיו לא מחייב למ"ד תגלחת לא מעכבא. ומקרי שפיר נזיר תלוי בראשו אע"פ שלא הביא קרבנותיו לפי שאין בגופו לעשות אלא תגלחת:

שאני הכא גבי טומאה טעמא מאי הוא דלוקה דכתיב וטמא ראש נזרו מי שנזרו תלוי לו בראשו דמשמע שהוא הכתוב את הטומאה במי שעדיין לא נתגלח ופי' לאחר שכלו לו ימיו [ו] כל זמן שלא גילח שערו שנזרו על ראשו מי שכבר כלו ימי נזירותו ואין נזרו תלוי אלא בראשו: **אם גילח ושתה יין ונטמא למתים סופג את הארבעים.** אלמא דגמרי ימי ימי נדרם ימים שלאחר מלאת ותיובתא לר' יוסי בר' חנינא: **מתני' הריני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר מאה יום.** והתחיל למנות את שלו אם עולד לו בן עד ע' יום [ז]צריך להניח את שלו ולמנות את של בנו: **לא הפסיד כלום.** דשלשים יום הוא דמייתרי ליה ממאה אלא מניח את שלו ומונה את של בנו ומגלח ומונה שלשים כדי להשלים מאה שלו ומגלח דשלשים אית בהו כדי גידול שער: **אבל אם נולד לו לאחר ע'.** דלא מייתרי להו שלשים [ח]דלית בהו גידול שער שאין תגלחת פחות מל' יום הלכך סותר את הכל ומתחיל למנות את של בנו ומגלח ואחר כך מונה מאה שלו. וה"מ בנזירות מרובה אבל בנזירות מועטת אינו סותר כלל כתמגורי לעיל [ט] מניח את שלו ומונה את של בנו ואחר כך משלים את שלו ואינו סותר וטעמא מאי דאמרן [לעיל יד.] שאין תגלחת ביומים וכחדא נזירות אריכא הוא: **גמ' אמר רב.** עולד לו בן ביום ע' עולה לו לכאן ולכאן אותו יום עולה לו למנין ע' ולמנין של בנו [י]דשלשים דלבנו נמי מתחיל למנות בו ביום וכן כשבא להשלים מאה שלו שלאחר נזירות של בנו אין צריך למנות אלא כ"ט: [יא]**איתגורי מיתגר.** דעולה לו לכאן ולכאן שאינו צריך להשלים [יב] אלא למאה בלבד ועוד [יג]שנזירות של בנו מתחיל מבו ביום צריכא למימר דלא הפסיד כלום: **אלא בדין הוא דלא ליתני עד שבעים ומשום דקתני סיפא כו'.** הך אלא נשתנה מכל אלא שבש"ס והכי משמע אלא משום דקתני סיפא אחר ע' תנא ליה ריש"א עד ע' ובדין הוא דלא ליתנייה כלל דהא אמרינן דאפילו איתגורי מיתגר. ואית ספרים כתיב בהו [יד]בדין ליתני עד ע' כו' אלא משום דקתני סיפא ליש"א דהפסיד דקתני אחר ע' סותר תנא נמי ריש"א [עד ע'] דאינו סותר [טו]: **ת"ש נולד לאחר שבעים סותר ע'.** ואי איתא דקתאמרת [טז] אמאי סותר כיון דמתחיל למנות מבו ביום ולבנו ויום שלשים דבנו עולה לו לכאן ולכאן אכתי פשו להו שלשים יום כדי גידול שיער: **מאי אחר.** דקתני אאחר אחר דהיינו ע"ב דאפילו [יז]אי אמרת דעולה לכאן ולכאן אכתי לא פשו להו אלא כ"ט יום ואין תגלחת פחות משלשים יום: **מאי איריא דקתני.** ריש"א עד ע' לא הפסיד כלום אפילו לאחר ע' ביום ע"א נמי לא הפסיד דהא אמרת דלא סתר אלא ש"מ אחר ממש ביום ע"א דקתני סותר משום דלא למנות לו לכאן ולכאן: **א] וכן מתניתין נרא.** [יח]וכן לענין זה קשיא מתניתין לרב ש"מ: **ורב למאן אמרה נשמעניה.** ואי קשיא למה לי [יט]מיבעיא הכי הא משכחן בפ"ק [כ] דתני יום שלשים עולה לכאן ולכאן דילמא מתני' דהתם לא מתרצא כרב מתנא אלא כבר פליג דאמר אין סתם נזירות אלא כ"ט [כא]: **ג' ימים קודם לרגל בטלה ממנו גזירה שבעה.** שאין צריך להשלים אחר הרגל ז' ימי אבילות דכיון דעיקר האבילות דהיינו ג' ימים ראשונים כלאמרינן במועד קטן [יט.] [כב] הוי קודם לרגל ביטול הרגל את האחרונים: **ואם קבלו ח' ימים** [כג]**נפני הרגל.** כיון דיום אחד של שלשים היה קודם הרגל ביטל הרגל ממנו גזירת שלשים: **ומותר לספר ערב הרגל.** משום כבוד הרגל: **אסור לספר אחר הרגל.** עד שלשים:

אבא

שני אלמא דיום ג' עולה לכאן ולכאן וי"ל דשאני התם דאותו יום בין שתי נזירות ורלוי להתאיבו תחילתו (לו) לנזירות ראשון וסופו לנזירות שני משום דכיון דהביא קרבנותיו א"כ נגמר נזירתו דין הוא שיתחיל נזירות השני מיד מידי דהוה אמקבל נזירות בחצי היום דאותו יום עצמו עולה למנין נזירות אבל הכא דיום לידה דהיינו ע"א עומד באמצע נזירות לידיה ובהתחלת נזירות דבריה ראוי להתאיבו כולו לנזירות לידיה אחר ימים שעברו משום דגם הוא מתאבן ק' יום וכיון שאותו יום ע"א נתאב אחר ק' שוב אין למנותו שיהיה משוב כיום שלם להיות נתאב נזירות אחד[6] לכך אינו עולה לבנו לתנא דתמני': **ורב** באמת אמרה. כיון דתנא דמתניתין לא סבר לה כוותיה:

אילימא באבא שאול כו' בטלה הימנו גזרת שבעה. [ה] תוך ז' שיהיה אסור בגילת סנדל ובתשמיש המטה ומיהו לאו הילכתא הכי דבמ"ק (דף כ.) הכי מסקינן אפי' שעה אחת קודם לרגל בטלה הימנו [שמונה] ימים קודם לרגל בטלה הימנו גזירת שלשים. לענין תספורת הואיל ומתחיל יום אחד מדין שלשים קודם לרגל: ומותר לספר ערב הרגל. משום כבוד הרגל ואי לא סיפר ערב הרגל אסור לספר אחר הרגל דלא ניתן לדחות אלא מפני כבוד הרגל והואיל ולא חילק כבוד לרגל לא יועיל לו הרגל להפסיק ושלים אחר הרגל:

אבא

אסור לגלח. פי' קודם זריקת דמים שהרי מלאותו לגלח על הדמים ואם גילח על אחד משלשתן אמרינן לקמן דילמא:

אמר רב יום שבעים עולה לו לכאן ולכאן. פי' עולד לו בן ביום ע' מקצת היום שקודם הלידה עולה למנין המתה והרי עשה ע' יום מן המתה (שהוא יום ל"א) ומקצת היום שאחר הלידה עולה לתחילת המזירות ולא ימנה נזירות בנו אלא ל' [ד] כ"ט יום הרי ביום ל"ט דשלו ל' [ב] לבנו וכ"מ השתא ביום ע' עולה לכאן ולכאן שיוכל לגלח ביום המתה שהוא יום ל"א לבנו מתוך שאותו תגלחת עולה למזירות בנו מן הדין שהוא יום [ל"א] לבנו עולה נמי אותו תגלחת גם למזירות דנפשיה שהוא מתה יום אע"פ שאם לא עולד לו הבן לא היה יכול לגלח על מזירתו אלא ביום ק"א דהשתא כשנולד הבן יכול לגלח ביום [ק'] כדפרישית וא"ת ומאי סברא היא כיון דאם לא עולד לו בן לא יכול לגלח עד יום ק"א דהא לא מצי לגלח עד יום ק"א לנזירו[3] מזירות דנפשיה השתא נמי לא יגלח עד יום ק"א ויש לומר דהא [דלא] מצי לגלח ביום ק' לא הוי אלא מדרבנן כדפירשנו בפ"ק (דף ו.) דמלאוריתא מצי לגלח ביום ק' דמקלת היום כבולו אלא דרבנן גזרו דלא מגלח עד יום ק"א אטו היכא דאמר שלימים והכא אוקמוה אדין תורה כשנולד לו בן שיוכל לגלח ביום מאה כיון דלמזירות [ב] דבנו קא הוי יום ל"א ויכול לגלח למזירות דבנו ביום [ק'] הלכך גם למזירות דנפשיה עולה התגלחת של יום ק': **נולד הבן עד ע'. עד ועד בכלל: לא הפסיד כלום.** ומי ס"ד עולה לו לכאן ולכאן אימתגורי מיתגר והוי ליה למיתני במתניתין הרויח [ג]בריות הבן דאי לא נולד לו הבן לא מגלח אלא עד יום ק"א והשתא לפי דברי רב מגלח ביום ק' ממלא שהרויח בלידת הבן ומאי קאמר לא הפסיד: **אלא** בדין הוא דלא ליתני עד ע' לא הפסיד כלל. כלומר מן הדין לא היה לו לשנות בזה הלשון לא הפסיד אלא אדרבה ה"ל למיתני הרויח ומשום דקתני סיפא לאחר שבעים סותר פי' כי מפסיד בלידת הבן תני נמי ריש"א עד שבעים לא הפסיד כלום וה"ה אפי' בריש"א הרויח בלידת הבן ובמקצת ספרים אין כתוב אלא רק בדין הוא דלא ליתני עד שבעים ולא הפסיד[4] [ד] והוי כמו וכו': **ת"ש מסיפא נולד לו לאחר שבעים סותר.** פי' מפסיד וקבירא ליה דלאחר שבעים הוי פי' ביום שבעים ואחד ואמאי מפסיד כלום לרב בלידת הבן והא יום הלידה עולה לכאן ולכאן עולה נמי לתחילת המזירות דבן נמצא כי ל' יום דבן כלים ביום ק' ויכול השתא לגלח ביום ק"א והשתא כי עולד הבן ביום ע"א יגלח ביום ק"א[5] הרי לא הפסיד כלום: **מאי** אחר דתמני' דקתני סותר אחר אחר. פירוש שנולד ביום ע"ב דהשתא לא יכול לגלח אלא ביום ק"ב והפסיד בלידה: **אבל** אחר ממש מאי. דהיינו ביום ע"א הכי נמי לא סתר כו' אלא ש"מ אחר ממש: **ורבן מתני' לרב ש"מ.** פי' ממתני' יש להוכיח דלא כרב דקבירא ליה למתני' דיום הלידה אינו נחשב לנזירות הבן כמו דנחשב לנזירות דידיה לאחר יום שהוא נגרר ונחשב אחר ימים שעברו דהיינו לנזירות דידיה ולא דמי למאי דפרשינן במתני' דאי עולד הבן ביום ראשון לנזירות דעולה לשניהם דודאי כיון שהוא תחילת נזירות לזה כמו לזה לא למה יעלה לאחד עפי מלשני אבל הכא דהוא התחיל לנזירותו כבר זה ימים רבים סברא הוא דיום לידה יהיה נחשב ונגרר אחר ימים שעברו דהיינו לנזירות דנפשיה ונזירות הבן יתחיל מיום שאחר הלידה ואם תאמר והא תנן לקמן ומייתינן לה בפ' קמא (לעיל דף ו.) דיום שלשים עולה מקצתו לראשון ומקצתו לנזירות שני אלמא דיום ג' עולה לכאן ולכאן וי"ל דשאני התם דאותו יום בין שתי נזירות ורלוי להתאיבו תחילתו (לו) לנזירות ראשון וסופו לנזירות לידיה אחר ימים שעברו משום דגם הוא מתאבן ק' יום וכיון שאותו יום ע"א נתאב אחר ק' שוב אין למנותו שיהיה משוב כיום שלם להיות נתאב נזירות אחד[6] לכך אינו עולה לבנו לתנא דתמני': **ורב** באמת אמרה. כיון דתנא דמתניתין לא סבר לה כוותיה:

אילימא באבא שאול כו' בטלה הימנו גזרת שבעה. [ה] תוך ז' שיהיה אסור בגילת סנדל ובתשמיש המטה ומיהו לאו הילכתא הכי דבמ"ק (דף כ.) הכי מסקינן אפי' שעה אחת קודם לרגל בטלה הימנו [שמונה] ימים קודם לרגל בטלה הימנו גזירת שלשים. לענין תספורת הואיל ומתחיל יום אחד מדין שלשים קודם לרגל: ומותר לספר ערב הרגל. משום כבוד הרגל ואי לא סיפר ערב הרגל אסור לספר אחר הרגל דלא ניתן לדחות אלא מפני כבוד הרגל והואיל ולא חילק כבוד לרגל לא יועיל לו הרגל להפסיק ושלים אחר הרגל:

אבא

ו) [ל"ל דתמיה], ז) מ"ק יט:, ח) [דף יג:], ד) [דף ו.], ה) [עי' רש"י ותוס' שם],

תורה אור השלם

1. וְכִי יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפֶתַע פִּתְאֹם וְטִמֵּא רֹאשׁ נִזְרוֹ וְגִלַּח רֹאשׁוֹ בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלְּחֶנּוּ: במדבר ו ט

נוסחת הריב"ן

ט) שכלו לו ימיו הואיל ולא הביא קרבנותיו חייב אבל אם נתגלח שאין נזירות בראשו וטמא אין לוקה על הטומאה וכ"ש אם נתגלח קודם שהביא קרבנותיו דאין לוקה דהא לא מפרש ביה קרא כי היכי דקא מפרש בטומאה הס"ד והשאר ליתא: כ) ולריך: ג) ולית: ד) דלשלשים של בנו: ה) [אתגורי כו' למאה בלבד) ליתא בכ"י: ו) שנזירותו: ז) אלא בדין הוא דלא לתני עד שבעים לא הפסיד כו' אלא כו': ח) וקתני לא הפסיד הס"ד: ט) כדקאמר' מאי אחר דקתני אמאי סותר כו': י) כי אמרת: כ) וכענין זה: ל) למיבעי: מן כ"ט יום הס"ד ואמ"כ כתוב בגליון ג' ימים: נ) קודם הרגל:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה איתגורי וכו' שאינו לריך להשלים למאה אלא כ"ט בלבד ועוד:

גליון הש"ם

גמ' מאי אחר. מה נדה דף י"ד ע"ב:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה וכן מתניתין לרב. נ"ב עיין מ"מ: ב) תוס' ד"ה אמר רב יום שבעים וכו' שיוכל לגלח ביום מאה כיון דלמזירות קמא כל"ל: ג) ד"ה לא הפסיד כלום וכו' והוי ליה למתני במתניתין הרויח בריות. מלא בריות ממקב וי"ב בגליון כל"ל: ד) ד"ה אלא בדין הוא וכו' עד שבעים דלא הפסיד והוי כמו וכו'. תיבות והוי כמו וכו' ממקבו: ה) ד"ה אילימא כו' בטלה הימנו גזרת שבעה תוך. מלא תוך ממקב וי"ב תוס' ז' כל"ל:

הגהות התוספות

1. ל"ל עוד. 2. ל"ל שלמו ל'. 3. תיבות לנזיר ממקב ול"ל לנזירות דנפשיה. 4. ל"ל ולא מהכי ולא הפסיד והוי כמו וכו'. 5. תיבות והשתא כי עולד הבן ביום ע"א יגלח ביום ק"א, הכל ממקב. 6. ל"ל אחר.

לד א מיי' פ"ד מהל' נזירות הל' יב:

לה ב מיי' שם הל"ד:

לו ג (מיי' פ"א מהל' אבל הל' ג סמג עשין דרבנן ב טוש"ע יו"ד סי' שלט סעי' ג וטוש"ע או"ח סי' תקמח סעי' ז):

לז ד (מיי' שם הל"ה סמג שם טוש"ע יו"ד שם סעי' ג וטוש"ע או"ח שם סעי' מ):

פי' הרא"ש

אמר רב יום שבעים עולה לכאן ולכאן. אם נולד לו בן עד יום ע' ויום ע' בכלל יום לידת הבן עולה לכאן ולכאן. כיצד נולד לו בן יום ע' אותו היום עולה לו לשנים ותחלתו קודם שנולד לו הבן עולה לנזי' כאלו השלי' ע'. וסופו עולה לו לנזירות בנו ומונה ל' יום עד יום (זה) [ק'] ומגלח ביום ק' דהיינו ל"א לנזירות בנו ויום ק' לנזירותו הוי כמו יום ע"א דכיון דיום ע' עולה גם לנזי' בנו חשוב כשני ימים לענין נזירותו. והיינו טעמא משום דמדאורייתא מותר לגלח ביום ק' דמקצת היום ככולו. ומדרבנן הוא דאצטריך לאסתויי [עד] יום ק"א והכא אוקמו' אדאורייתא ולאידך פירושא יום ע' מתחיל נזי' בנו ומגלח יום ק' שהוא יום ל"א לנזי' בנו ומשלים ל' לנזירותו נמצא שהרויח יום א'. ולפי' קמא תימא הוא שיום א' באמצע עולה לו לשנים: **אתגורי אתגור.** וה"ל למתני הרויח יום א'. **בדין הוא דלא ליתני עד ע'** לא הפסיד אלא הו"ל לשנות עד ע' הרויח. **אלא** משום דקתני **סיפא אחר ע' סותר** שהוא מפסיד קתני רישא נמי לא הפסיד ולאו אלא דוקא אלא אף מרויח הוא: **ת"ש מסיפא נולד לו אחר ע' סותר.** ולרב אם נולד לו ביום ע"א אמאי סותר הרי מובלע בנו בתוך הק'. ותימה לרב נזי' בנו בתוך הק'. ותימה לרב לא היו מובלעים ימי נזירות בנו בתוך ימי נזירותו דימי נזירותו שלמי ביום צ"ש כיון דיום ע"א עולה לב' ימים לנזירותו וימי נזירות בנו לא שלמי עד יום ק'. וי"ל דמ"מ נזי' בנו מובלע בתוך מאה יום שהזכיר בנזי'. ועי"ל הא דאמר רב דעולה לשנים [ו] אז לא יהיו מובלעים ימי נזירות בנו בימי נזירותו. ועל כרחין אז לא יעלו לשנים. ולכך אמרי' דאינו עולה לשנים ואז יהיו מובלעים. ולאידך פירושא פריך שאם נולד ביום ע"א אינו מפסיד כלום: **מאי אחר אחר אחר** כגון שנולד לו ביום ע"ב: **אלא ש"מ אחר אחר ממש** ומתני' ליתא לדרב כלו' לית לה להא דרב: **ורב במאן אמרה לשמעתיה** דאית ליה דיום א' עולה לב' ימים אליבא דמאן (א"ר) [**אילימא**] **באבא שאול דתנן הקובר את מתו ג' ימים קודם הרגל בטלה הימנו גזרת ז' דאמ' במ"ק ג' לבכי וז' להספד ול' לגיהרן. וכיון שמנה ג' ימים החמורים קודם הרגל בטלה הימנו גזרת ז' ח' ימים בטלה הימנו גזרת ל' דכיון דהגג יום א' דין ל' קודם הרגל נתבטלו. ומותר לספר ערב הרגל** מפני כבוד המועד: **ואם לא ספר ערב הרגל.** לא חש לכבוד המועד אסור לספר אחר הרגל עד מלאת לו ל' יום:

ו) נראה דל"ל הא דאמר רב דעולה לשנים דוקא דייהיו מובלעים בין כך וכך אבל אם יהיה עולה לשנים אז לא יהי'.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

לח א ב מיי' פ"י מהלכות אבל הלכה ה סמג עשין דרבנן ב טוש"ע י"ד סי' שלט סעיף ג וטוש"ע ש"ח סי' תקמא סעיף ח:

לט ג מיי' פ"ה מהל' מעכב ומושב הל"ש:

מ ד מיי' פ"ו מהל' קרבן מוסף הלכה ג:

מא ה מיי' פ"ג מהל' מחוסרי כפר' הל"ח:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה אבא שאול אומר וכו' דמלריך מ' כאן הס"ד ואח"כ מה"ד לאו משום וכו' אע"פ שעומד באמצע אבילות מבטלת כל"ל: **ב)** ד"ה ששחטו וזרקו עליה בשני וכו' שהיא נעמלה. כאן הס"ד ואח"כ מה"ד ופטורה וכו' טהורה היתה כאן הס"ד ואח"כ מה"ד מ"ט דר"י וכו' ומכאן ולהבא היא מטמאה וזהו מקצת יום שימור לטמאה כל"ל ת"מ: ג) ד"ה זב בעל שתי לאיות. דאילו בעל אבאה לא חזי למיכל לאחר דיקה אבילות. מגות לאחר דיקה אבילות ממתקו וכ"ל לאוכלה בקדשים כל"ל ת"מ: ד) ד"ה אע"פ וכו' ולאחר טבילה עמאין ומקר כל"ל: ה) ד"ה ר"י מסתברא וכו' דלכה למשה מהני דטומאת התהום כל"ל: ו) ד"ה אבל בהיתה זוב וכו' לא ידענא. נ"ב עיין מ"מ: ז) ד"ה מ"ל ר"י וכו' טומאה מפקקת בינתיים כאן הס"ד ואח"כ מה"ד בפ' מיכל גולין וכו':

הגהות התוספות

1. ל"ל משום דקסבר. 2. מיכה דאמעול נמקק. 3. ל"ל דסבר. 4. ל"ל כשומרת. 5. ל"ל לעולם אימא. 6. ל"ל הוחרה. 7. ל"ל אהיכא קאי אבל. 8. ל"ל כל ספוים. 9. ל"ל ל:. 10. ל"ל וא"ל.

פי' הראש

מ"ט דאבא שאול. דבשלמא מצות ג' מבטלת גזרת ד' משום דנהג מצות ג'. אלא מצות ד' אמאי מבטלת גזירת ל' הא אכתי לא נהג דרין ל': **משום דקסבר ז' עולה לבאן ולבאן** תחלתו עולה למנין ז' וסופו עולה למנין ל'. הרי נהג דין ל' (ובכר"ש דיקיקין כיון דד' עולה לכאן ולכאן לא ימנה אלא כ"ט כדאמר הכא בנולד לו בן ביום ע' דמגלח ביום ק') ולא משא מידי. ולי נראה דלא קשה דל' יום לגיהנו' ולתספורת אסמכתה אקרא במ"ק דילוף פרע פרע מנזיר. ואי אמרת דיום ד' עולה לב' ימים לא משכחת לה ל' לעולם: **אבל בנזיר דאורייתא לא.** ואע"ג דפרשיות לעיל דרב לא בא לעקור נזיר' דאורייתא אלא לאוקומי אדאורייתא מ"מ נזיר' יש לו עיקר מן התורה וראוי להחמיר בו יותר מבאבלות שאין לו עיקר מן התורה: **הרי זו אינה אוכלת הטמאה היא.** מ"ט דר' יוסי דכיון דראתה סותרת ואינגאלי מלתא דטמאה היתה בשעת שחיטת הפסח ואמאי פטורה מלעשות פסח שני: **לאו משום דקסבר מקצת היום בכולו.** ומכאן ולהבא מטמא משעת ראיה ואילך ולא סתרה למפרע וחשוב יום ב' כב' ימים ותחלת היום עולה לה לשיעור וכשראתה אח"כ הוי ביום א': **ומי סבר ר' יוסי.** דמכאן ולהבא מטמא: **אע"פ שמטמאין משכב ומושב למפרע וכו'** אלמא קסבר למפרע הוא מטמא: **מדרבנן.** רבנן החמירו לסתור למפרע אבל מדאורייתא מכאן ולהבא הוא מטמא: **לא דומא'** זיבה בתהום התירו. כלו' ה"נ מסתברא דקאמר ליתא דמצינא לדחויי דלעולם מדאורייי' מטמא למפרע ואפ"ה פטורה מלעשות פסח שני משום דבשעת שחיטת הפסח היה הדבר עומד בספק אם תראה ואמרי' בכיצד צולין דטומאת התהום התירו בפסח. כל טומאת מקום קבר ליה טומאת התהום כמו שהתהום מכוסה וארץ אדם יודע מה יש בו. ומ' מסקי' התם דלא התירו טומאת התהום אלא למת בלבד וכך היא הלכה למשה מסיני: **אל"ל ר' יוחנן ולא לסתור אלא יומו.** פי' יום הראיה. מתמה תלמודא אי סותר יומו לסתור כולהון כדאיתא בנדה ואחר תטהר שלא תהא טומאה מפסקת בינתים: **ח"ק ולא לסתור ולא יומו.** כלו' אף יומו לא ליסתור דס"ל מקצת היום כבולו ומכאן ולהבא הוא מטמא **א"ל ר' אושעיה** [ר"י] **סבר כותיה:**

אבא שאול אומר אפילו לא סיפר ערב הרגל מותר לספר אחר הרגל. פליג אמ"ק דסבר דרגל מבטל בכל [ענין] ופליג בתחריתי שכשם שמלת [ג'] מבטלת גזירת ז' כך מלות ז' מבטלת גזירת ל' ופליג אמ"ק דמלריך מ' א) לאו משום דקסבר יום ז' עולה לו למנין שבעה ומקצתו עולה למנין ל' אע"פ שעומד באמצע אבילות: אלא באבילות דרבנן. דמן התורה אינו אבל אלא יום ראשון כדכתיב ב) ואחריתה כיום מר אבל בנזירות דאורייתא דדרשינן מקרא דבעינן ל' יום לא אמרי' דמקצת יום עולה לו לכאן ולכאן: **ששחטו** וזרקו עליה **בשני.** שחל בערב פסח ושחטו עליה הפסח ואח"כ ראתה הרי זו אינה אוכלת בגילה בפסח לפי [שהיא] נטמאה ב) ופטורה מלעשות פסח שני דבשעת שחיטה טהורה היתה: **מאי טעמא דר' יוסי (הגלילי) לאו משום: מקצת היום בכולו.** ומכאן ולהבא היא מטמאה ג) (דאתמול) מגלא כי בשעת שחיטה וזריקה היתה טהורה גמורה דמכאן ולהבא היא מטמאה ולא למפרע וכי הדרא חזיא מטמאינן לה מכאן ולהבא ולמחר תעשה שימור גמור למקצת יום זה שנטמאת אלמא דיום שני זה מקצת יום חשבינן ליה יום טהור דליהוי שימור ליום שאתמול הילכך שחיטה וזריקה בטהרה היה ומקצתו חשבינן ליה יום טומאה דליהוי יום של מחר שימור להאי מקצת יום אבל רבנן פליגי ומטמאי למפרע וחשבינן זה היום כולו טמא [כיום] של אתמול ורב דאמר כר' יוסי ואע"ג דהכא נמי היה סברא לחשיבת יום כולו טמא כיום שלפניו כסברא דרבנן אפ"ה ר' יוסי מחשיבו לכאן ולכאן והיינו כסברא רב וזו שכתוב בספרים ודילמא משום דקסבר לא גרסינן ליה דאי לאו הכי מה מהני שאינו מטמא למפרע: **זב בעל שתי ראיות.** דאילו בעל אבאה לא חזי למיכל ג) [לאחר דראה שליש] עד יום ח' שיביא קרבנותיו ויבוא ח' לא מצי למינקט ואח"כ ראה מטמא משכב ומושב למפרע דמיום ז' ואילך פסק מסתירה ומשכב ומושב דמאתמול שאחר הטבילה עד הנה טהורין ואפי' ראה היום ביום ח' לא מטמא למפרע: **אע"פ** שמטמאין משכב ומושב **למפרע.** ואפילו טבל בשביעי משכבות דלאחר טבילה עמאין ד) סתר[3] מנייהו והרי הוא כתחילתו דכתיב וספרה לה שבעת ימים והרי אין כאן ז' ימים ומדקתני בשמירת[4] יום למפרע טומאה אלמא לא אמר מקצת יום כבולו וקשיא דר' יוסי אדר' יוסי ומשני למפרע מדרבנן אבל מן התורה טהורה: **הכי** נמי **מסתברא וכו'.** ודחי אימא[5] לך טומאת התהום דזיבה תירוצו כלומר אימא לך שמטמאין למפרע מדאורייתא ופטורין לעשות פסח שני דהלכה למשה מסיני ה) דטומאה דמת הותרה לעושי פסח והאי תנא ס"ל דאפי' טומאת התהום דזיבה הותרה לעושי פסח: **התהום.** פי' דבשעת שחיטה יש על אבן אחת ולא נודע כלל שקבר תחתיו עד אחר שחיטה נודע לו שיטמא בקבר התהום וכן הכא לא ידע אדם בשעת שחיטה אם אחרי כן תראה ותסתור להיות טמאה וטומאת התהום [התירו][6] לעושי הפסח וגזיר: **ואף רבי אושעיא.** קאי אשינויא דלמפרע דרבנן: **אבל הרואה זוב.** פי' [רש"י] בכילד צולין (פסחים ד' פא.) ו) לא ידענן אהיכא קאי[7]: **סותר את שלפניו כו'.** ספרים[8] שפסר ולריך לטמות ז' ימים אחרים: [גא"ל ר"י לא נסתור אלא יומו] יחזור ויספור יום אחד והוינן בה. במילתא דר' יוחנן אי סתר כולהו בעי למיסתר דכתיב וספר לה[9] ז' ימים לטהרתו אלא תהא טומאה מפסקת בינתים ז) בפרק כילד צולין גרס [אי קסבר למפרע הוא מטמא אפילו כולהו נסתור] ואי מכאן ולהבא הוא מטמא יומו נמי לא נסתור דהרי היא כראיה ראשונה של זיבה אחרת ואין בה אלא טומאת ערב ויטבול לערב ויטהר דק"ל ראיה ראשונה של זב קרי בעלמא הוא: **ה"ק לא יסתור ולא יומו.** כלומר אפי' יומו נמי אי אפשר לו מקצת היום ושלמו לו ספורים שלו ויצא מכלל הזיבה: [10] **א"ל.** פי' ר' אושעיה לר' יוחנן רבי יוסי סבר כוותך דאתא מסיק דרבי אושעיא ס"ל אליבא דר' יוסי דמטמא למפרע היינו מדרבנן:

זבה

אמאי דאמר לעיל מאי למפרע מדרבנן: אי ספר. דלמפרע טומאה כולהו לסתור דהא לא הוו להו שבעה נקיים כלל: **אלא אימא ולא לסתור אלא יומו.** משום דמכאן ולהבא מטמאה ולמפרע הויא טהורה ממש: [ז) **ואמר ליה.** (ז) רבי יוחנן רבי

אבא שאול אומר אפי' לא סיפר קודם הרגל מותר לספר אחר הרגל שכשם שמצות שלשה מבטלת גזירת שבעה כך מצות שבעה מבטלת גזירת ל' מ"ט דאבא שאול לאו משום דקסבר שביעי עולה לבאן ולבאן דלמא עד כאן לא קאמר אבא שאול אלא באבילות ז' דרבנן אבל בנזיר דאורייתא לא אלא רב דאמר כר' יוסי דתניא ר' יוסי אומר שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה בשני שלה ואח"כ ראתה הרי זו אינה אוכלת ופטורה מלעשות פסח שני מ"ט דר' יוסי לאו משום דקסבר מקצת היום כבולו [א] ממאי ודלמא משום דקסבר מכאן ולהבא הוא מטמא ומי סבר ר' יוסי הכי ג) והתניא ר' יוסי אומר זב בעל שתי ראיות ששחטו וזרקו עליו בשביעי וכן שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה ואח"כ ראו אע"פ שמטמאין משכב ומושב למפרע פטורין מלעשות פסח שני מאי למפרע מדרבנן הכי נמי מיסתברא דאי ס"ד מדאורייתא אמאי פטורין מלעשות פסח שני לעולם אימא לך טומאה דאורייתא תהום דזיבה התירו ז) ואף רבי אושעיא סבר למפרע מדרבנן ח) דתניא רבי אושעיא (א) אמר ח) (אבל) הרואה זב בשביעי שלו סותר את שלפניו ואמר ליה ר' יוחנן לא נסתור אלא יומו מה נפשך אי סתר כולהו סתר אי לא סתר לא נסתור ולא יומו אלא אימא לא נסתור ולא יומו

א"ל

דכשהיא רואה מכאן ולהבא היא טמאה למפרע לא ומשום הכי פטורה דבהיא שעתא דשחטו וזרקו עליה טהורה הואי ולהך דבתר דטמאה עד כאן לא אמר אבא שאול אלא דלמא ז) נטמאת לא מייתי: **ומי סבר ר' יוסי.** דמכאן ולהבא היא מטמאה אבל למפרע לא ז): **זב בעל שתי ראיות.** כין ביום אחד כין בשני ימים כדאמרי' התם (פ"ק דף כד.) תלה הכתוב את הזב בראיות דכתיב ח) וזאת תהיה טומאתו בזובו ואת הזבה בימים דכתיב ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רביס ט) מיעוט ימים שנים רביס ג' י): **בשביעי שלו.** אמין כין זב רואה שתים לרואה ג' אלא קרבן שבעה ג' מונה ז' ומביא קרבן ובעל ב' מונה ז' ואין מביא קרבן. ח) להכי נקט בעל שתי ראיות ושומרת יום משום דלאו בני קרבן נינהו דעל הנך דבני קרבן לא מצי למשתט עלייהו בשביעי משום דלא מצו אכלי פסח בערב דכפרת קרבן דצבו לאימויי בשמיני מעכבת להו כדקי"ל (יבמות דף עד:) הבית כפרתו אוכל בקדשים. (ד) אלמא מייתא מדקתני מטומאת משכב ומושב למפרע דלא הוי טעמא דר' יוסי משום דמכאן ולהבא הוא מטמא וטעמא משום דמקצת היום כבולו קא פטר מלעשות פסח שני דה"ל ככל מידי דתלי במניינא דאמרי' ביה מקצת היום כבולו ומש"ה פטורין: לעולם אימא לך דמכאן ולהבא הוא מטמא ולאו טעמא דר' יוסי משום דמקצת היום כבולו (ה) ו)ודקאמר למפרע מטומאת מדרבנן הוא דקאמר ומשום דלית בהו טומאה אלא מדרבנן פטורין מלעשות פסח שני: **דאי ס"ד מדאורייתא.** מטמאין למפרע אפי' אמרת מקצת היום כבולו אכתי אמאי פטורין והא איגלאי מילתא למפרע דבהיא שעתא דשחטו וזרקו הדם טמאה מדאורייתא הואי: **לעולם אימא לך.** דטמאין למפרע מדאורייתא וכל היכא דתלי מילתא במניינא כגון בשתי מזירות שלריך למנות לזו ל' ולזו ל' הוי מקצת היום כבולו והכא אע"ג דמדאורייתא מטמא למפרע (ו) אמאי הקילו בה היינו טעמא דטומאה דתהום דזיבה התירו דכיון דבהיא שעתא דשחטו אכתי הוה קיימא טיפת דם במקור של אשה ולא ז) יצא לאון אהני בה מקצת היום כבולו דכמאן דשחטו בשעת טהרה דמי. ואיתא דמפרש טומאת התהום דזיבה היינו דבשעת שחיטה חריקה עדיין לא היתה יודעת אם תהא רואה בו ביום ואם לאו משום הכי קרי לה טומאת תהום דהויא טומאה למפרע בשעת שחיטה חריקה ואיהי לא הות ידעה בההיא שעתא ודמי לעובר ברשות הרבים וטומאת התהום תחתיו: **ואף רבי אושעיא סבר.** דרבי יוסי לא אמר דטמטא למפרע אלא מדרבנן. ומהדר דבהיא שעתא דשחטו אכתי הוה קיימא טיפת דם במקור של אשה ולא ז) יצא לאון אהני בה מקצת היום כבולו דכמאן דשחטו בשעת טהרה דמי. ואיתא דמפרש טומאת התהום דזיבה היינו דבשעת שחיטה חריקה עדיין לא היתה יודעת אם תהא רואה בו ביום ואם לאו משום הכי קרי לה טומאת תהום דהויא טומאה למפרע בשעת שחיטה חריקה ואיהי לא הות ידעה בההיא שעתא ודמי לעובר ברשות הרבים וטומאת התהום תחתיו: **ואף רבי אושעיא סבר.** דרבי יוסי לא אמר דטמטא למפרע אלא מדרבנן. ומהדר דבהיא שעתא דשחטו אכתי הוה קיימא טיפת דם במקור של אשה ולא ז) יצא לאון אהני בה מקצת היום כבולו דכמאן דשחטו בשעת טהרה דמי. ואיתא דמפרש טומאת התהום דזיבה היינו דבשעת שחיטה חריקה עדיין לא היתה יודעת אם תהא רואה בו ביום ואם לאו משום הכי קרי לה טומאת תהום דהויא טומאה למפרע בשעת שחיטה חריקה ואיהי לא הות ידעה בההיא שעתא ודמי לעובר ברשות הרבים וטומאת התהום תחתיו: **ואף רבי אושעיא סבר.** דרבי יוסי לא אמר דטמטא למפרע אלא מדרבנן. ומהדר

נוסחת הריב"ן

ח) (דיוס) ליתא בכ"י: ב) בכ"י כתוב כאן גלגון: ג) דכתיב: ד) מגיה מלגאה לד': ה) ועד: ו) דבתר הכי: ז) ומשום הכי פטורה הס"ד: ח) בכ"י כתוב כאן גלגון: ט) (אלמא) ליתא בכ"י: י) ואפי' דקאמר: כ) יצאת:

הגהות הב"ח

(א) גמ' דתניא ר' אושעיא אומר זב הרואה בשביעי שלו פ"ל: (ב) רש"י ד"ה אלא בתחילת ד' דרבנן וכו' אלא דרבנן תקנו וכו' דחושבנא דיומי' ל' יום וכו' לא אמרינן דיום: (ג) ד"ה ששחטו וכו' ועד שלא וכו' ותהא זבה שחטו הפסח וזרקו עליה ואח"כ לאתה הרי זו אינה אוכלת: (ד) ד"ה בשביעי שלו וכו' אוכל בקדשים אלא מיהא וכו' ולהבא הוא מטמא אלא טעמא דמקצת: (ה) ד"ה לעולם וכו' דמקצת היום כבולו והא דקאמר דלמפרע הוא מטמא מדרבנן: (ו) ד"ה לעולם וכו' מטומאת למפרע הקולו בה והיינו טעמא ל"ל ותיבה אמאי נמקק: (ז) ד"ה ואמר ליה לר' יוחנן ר' יוסי קאי כוותיך הס"ד:

הגהות הגר"א

[א) גמ' מקצת היום כבולו ומכאן ולהבא כו' כל"ל (ושבינתיים ל"ג וכמ"ש התוס'):

מוסף רש"י

שכשם שמצות שלשה מבטלת שבעה. דכי קבר מתו שלשה יומים לפני הרגל, אינו יוצא לאחר הרגל כלום, כך מצות שבעה מבטלת גזרת ל'. דכי קבר מתו שבעה יומים קודם הרגל, בטלה ממנו גזרת שבעים, דאפילו לו גילח ערב הרגל מגלח אחר הרגל (מו"ק יט:). **שביעי עולה לבאן ולבאן.** דתניא נמי שמיני. **בשני שלה.** עליין פסק הוא שמא תראה יום זה ויטמא עם אתמול ותראה גם מחר ויהו לה שלשה ויהוא לה זבה גמורה ואם לא תראה פטור לערב, אינה אוכלת. שהרי צריכה להיות עוד מחר שומרת יום כנגד יום (פסחים פא.). **זב בעל שתי ראיות.** דאילו בעל ג' ראיות לא חזי למיכל (לזרוק) עד שיביא קרבנותיו בח', ובשמיני נמי לא מצי למינקט ומיתני ואח"כ ראה מטמא משכב ומושב למפרע, דכיון דיצא מזיבה לשלוה לשעה שהיא ראויה לקרבן, הוא לך הך זבה אחריתי ומושב ומשכב שמאתמול לאחר טבילה ועד הנה טהורה למפרע דאילו טבילה ועד עכלה בין שמחים (פסחים פא.). אע"פ שמטמאין משכב ומושב למפרע. משכבות ומושבות שלאחר טבילתו שמאין שהיי סתר מינו והרי הוא כבתחלתו, דכתיב וספר לו שבעת ימים, והרי אינו. מאי למפרע מדרבנן. אבל מדאורייתא לא אלא מכאן ולהבא, לא הזב מכאן ולהבא הוא מטמא ומטעמא דאין בכל מקום אלא מקצת היום כבולו. **אלא אמר אבא שאול.** דבשלמא מצות ג' מבטלת גזרת ד' משום דנהג מצות ג'. אלא מצות ד' אמאי מבטלת גזירת ל' הא אכתי לא נהג דרין ל': **משום דקסבר ז' עולה לבאן ולבאן** תחלתו עולה למנין ז' וסופו עולה למנין ל'. הרי נהג דין ל' (ובכר"ש) דיקיקין כיון דד' עולה לכאן ולכאן לא ימנה אלא כ"ט כדאמר הכא בנולד לו בן ביום ע' דמגלח ביום ק') ולא משא מידי. ולי נראה דלא קשה דל' יום לגיהנו' ולתספורת אסמכתה אקרא במ"ק דילוף פרע פרע מנזיר. ואי אמרת דיום ד' עולה לב' ימים לא משכחת לה ל' לעולם: **אבל בנזיר דאורייתא לא.** ואע"ג דפרשיות לעיל דרב לא בא לעקור נזיר' דאורייתא אלא לאוקומי אדאורייתא מ"מ נזיר' יש לו עיקר מן התורה וראוי להחמיר בו יותר מבאבלות שאין לו עיקר מן התורה: **הרי זו אינה אוכלת הטמאה היא.** מ"ט דר' יוסי דכיון דראתה סותרת ואיגלאי מלתא דטמאה היתה בשעת שחיטת הפסח ואמאי פטורה מלעשות פסח שני: **לאו משום דקסבר מקצת היום בכולו.** ומכאן ולהבא מטמא משעת ראיה ואילך ולא סתרה למפרע וחשוב יום ב' כב' ימים ותחלת היום עולה לה לשיעור וכשראתה אח"כ הוי ביום א': **ומי סבר ר' יוסי.** דמכאן ולהבא מטמא: **אע"פ שמטמאין משכב ומושב למפרע וכו'** אלמא קסבר למפרע הוא מטמא: **מדרבנן.** רבנן החמירו לסתור למפרע אבל מדאורייתא מכאן ולהבא הוא מטמא: **לא דומא'** זיבה בתהום התירו. כלו' ה"נ מסתברא דקאמר ליתא דמצינא לדחויי דלעולם מדאורייי' מטמא למפרע ואפ"ה פטורה מלעשות פסח שני משום דבשעת שחיטת הפסח היה הדבר עומד בספק אם תראה ואמרי' בכיצד צולין דטומאת התהום התירו בפסח. כל טומאת מקום קבר ליה טומאת התהום כמו שהתהום מכוסה וארץ אדם יודע מה יש בו. ומ' מסקי' התם דלא התירו טומאת התהום אלא למת בלבד וכך היא הלכה למשה מסיני: **אל"ל ר' יוחנן ולא לסתור אלא יומו.** פי' יום הראיה. מתמה תלמודא אי סותר יומו לסתור כולהון כדאיתא בנדה ואחר תטהר שלא תהא טומאה מפסקת בינתים: **ח"ק ולא לסתור ולא יומו.** כלו' אף יומו לא ליסתור דס"ל מקצת היום כבולו ומכאן ולהבא הוא מטמא **א"ל ר' אושעיה** [ר"י] **סבר כותיה:**

ט) ל"ל ולא מתכון מידי

ג) לעיל ה: וש"נ, ג) לעיל ה:, ג) סס, ד) סס ו., ו) גס זה סס, ז) סס, ח) ל"ל ולא, ט) [וע"ע תוס' פסחים פפ. ד"ה ת"ש וכו' ותש"ש סס על הגליון],

נוסחת הריב"ן

ל) מר: ב) בין: ג) היום כלומר ת"ש מאוס דקסבר דמכאן ולהבא היא מטמאה זבה דמתניא קרבן היכי משכחת לה ור"נ מיבעיא לן בכילד לולין דאלינהו דר' יוסי דאמר דמכאן ולהבא היא מטמאה זבה גמורה דמתניא קרבן היכי משכחת לה הס"ד והשתא ליתא: ד) כל שלשה נגי הדדי ותנ"א דחזאי כל תלתא יומי סמוך לבין השמשות לשקיעת החמה דכי לאתה בשבת בסמוך לשקיעת החמי' הוא טמא' כל יום לאשון וכן כי לאתה ביום לאשון בסמוך לשקיעת החמה וביום שני בשקיעת החמה הוא לה טמאה כל הלילה וכל היום הביום הולך אחר הלילה והוא לה זבה גמורה משום דלא הוה לה שהות דהיה ביני וביני כלו ומלקי לה למנייתא דשומרת יום כנגד יום וק"ן שמעש"ו כתי' מיפ"י המו"ה אבל בכילד לולין בתמקבת פסחים שמעינו דהואיל וכן השמשות פסק יום פסק ליה ואינו יודע אם כין השמשות יום הוא הלכך הואיל ולאתה כל בין השמשות בג' ימים בין אם אתה אומר שבין השמשות ליה לו אתה אומר שהוא יום הוי לה תלתא יומין דלופין שלא היתה לה שעת הטוהר כלל הס"ד והשתא ליתא בכ"י: ה) דנמוקות: ו) דהכא:

הגהות הב"ח

(א) גמ' תלתא יומי. כ"ג עיין בגליה דף לג: (ב) שם דלא הואי שהות דלהוי סליק ליה למנייתא: (ג) במשנה מגלח את הטמיה יום ששים ואם וכו' ובמיש ששים עולה כ"ל ותיבת של ממקן: (ד) רש"י ד"ה בין וד"ה והא הד"ת: (ה) רש"י ד"ה מי שאמר וכו' דמוקי לה דעשה כאומר וכו' מתניתין דהכא מפורש בפ"ק כ"ל ותיבת כנגד נמקן:

מוסף רש"י

וא"ל. כ' לוטפיא לר' יוחנן, ר' יוסי קאי כותיך. דס"ל נמי מכאן ולהבא הוא טמטמא, מדפטר לעיל מפסקא שני, אלמא קסבר כ' לוטפיא למפרע דר' יוסי מדרבנן קאמר (פסחים פא.). **והא** ר' יוסי כו'. מסקנא דתמלמיד הוא ולא מאוס קשיא מייתי לה (שם). **מכדי קסבר.** גבי שומרת יום, **מקצת היום כבולו.** והאי שנויא דשיי' דטעמיה הוא דמכאן ולהבא הוא טמא ולמפרע דקאמר מדרבנן שנויא דמיקמ הוא (ראש"ה בשמו).

הדרן עלך הריני נזיר

פי' הרא"ש

ור' יוסי מכדי קסבר מקצת היום כבולו זבה גמורה היכי משכחת לה. כיון דחזאי בפלגא דיומא סליק לה שימור כשראתה ביום א' ובימים ב' תחלת יום ב' הוי שימור ליום ראשון וטהרה מאותה ראיה וכשרוראה אח"כ מכאן ולהבא היא מטמא ולא מצטרף בהדיה יום ראשון להיותה זבה: **כגון ששפעה ג' ימים ולא היה לה טהרה ביניתיים לשימור: ואי בעית אימא כגון דחזאי ג' יומי סמוך לשקיעת החמה.** שהתחילה קצת מבעוד יום וראתה עד הלילה נמצאת בכל יום טמאה תחלתו וסופו ולא סליק לה שיעור:

סליק פירקא

מי שאמר הריני נזיר מגלח ליום ל"א. לרב מתנא דאמר סתם נזיר כ"ט יום והיה לו לגלח יום ל' אלא כדמפרש לעיל נעשה כאומר שלימים: **ואם גלח יום ל' יצא** לבר פדא נתיה דמדאורייתא דינא

זבה גמורה היכי משכחת לה. דמכאן ולהבא מטמיין לה וכל יומא טומאה באפי נפשה היא וכיון דחזיא היא[1] בפלגא דיומא אידך פלגא דיומא הוא[2] קא סליק לה לשימור ותע"פ שלא טבלה בינתיים ג]מכי[3] לתתה ביום י"ל ויום ט"ו דלא הוה זבה ותע"ג שלא טבלה בינתיים דבעינן שתראה ג' ימים לעופים: תלשון ק"ק אמאי קתמר אידך פלגא דיומא דבקיאור הוה מצי למימר אידך יומא סליק ליה שימור ובדוחק יש לפרש ד] לתתה י"ל דכיון דחזיא ביום ב' בפלגא דיומא אידך פלגא דיומא שהיה לפני שראתה סליק ליה שימור וקשה ואמאי לא משכחת לה דרואה שלשה לילות דהשתא היא טמאה בתחילת היום ופי' בקונטרס בכילד לולין (פסחים דף פא.) לפי הדברים נמ"ל[4] מקצת היום כבולו ותחילת[5] הלילה תהא נמי כבולה לספירה ובתחילת הלילה סליק לה שימור ואין צריך עלות השחר: ה) ולי נראה דמשנה שלימה היא בפרק תינוקת (נדה דף עב.) ושוין ברואה ה] יום י"ל וטבלה לערב [ושמשה] שמטמאין משכב ומושב למפרע ומוכח התם דתחילת הלילה לא הוי שימור ונראה לר"ת דכי היכי דלר' יוסי תחילת יום הוי שימור ה"ג לתתה בלילה סוף היום דלמחר שאינה רואה עולה לשימור דכך לי סוף היום כתחילת היום ובהכי ניחא ליתנא כיון דחזאי בפלגא דיומא ו] אידך פלגא דאותו יום עצמו בסופו הוה ליה שימור וי"ל דודאי בזבה גדולה לא אמר ר' יוסי דיום שלישי יהיה ממנין של ז' של טהרה דהא בפרק תינוקת (שם ד' סט. ושם) קאמר דכותאי יוסי שפוסקת בו מונה אותו למנין ז' והטעם דמלינו דבסוף הספירה מקצת היום כבולו דזב וזבה טובלין ביום הילכך בזבה קטנה ז] דתחילת הספירה[6] מקצת היום כבולו אבל בתחילת ספירת זבה גדולה שזקוקה לספור ז' אז לא אמרי' בתחילת ספירת ז' נקיים מקצת היום כבולו: והא שפוסקת[9] בו [שנה] שתחילתו עולה בסופו עולה בתחילתו ליתא זבה גדולה תוכיח דתחילת יום כסופו[10] דטובלת ביום וסופו לאו כתחילתו[11] אלא ודאי רבא לא עביד הקל וחומר אליבא דר' יוסי ז] ומיהו לפירוש רש"י ניחא דלא מצי למימר זבה תוכיח[12]: **ומשני דחזיא שלשה ימים סמוך לשקיעת החמה דלא הוי שהות דסליק לה למניינא.** לפי [שהם] מסובבין בטומאה בתחילת היום ובסופו וליכא בהם שימור כלל וכן יום שלישי טמא בתחילתו והרי שלשה ימים לעופין טומאין דמקצת יום שלישי כבולו ואין בהן שימור בינתיים:

הדרן עלך הריני נזיר

מי שאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים ואחד. בפרק קמא (לעיל דף ה:) מייתינן ליה ופי' רב מתנא ובר פדא כדאית להו: **שיום ל' עולה לו מן המנין.** לרב מתנא עולין למנין ימי נזירות דראשון דמלאוריתא ל' וכן למנין שני עולה לו מדאורייתא דבעינן ששים דאורייתא ולבר פדא אין צריך למנות נזירות[12] ראשון שבבר נשלם מיום כ"ט ותגלחת ראשונה נעשית ביום ל' כדין תורה ודקאמר במתניתין דיום ל' עולה לו מן המנין היינו לענין נזירות שני כדי שגם תגלחת שניה תהיה ביום ל' שהרי גילח ביום [ששים] חסר אחד: **הריני נזיר נטמא יום ל' סותר הכל.** לרב מתנא סותר מן התורה ומביא קרבן טומאה ולבר פדא סותר מדרבנן אבל אינו מביא קרבן טומאה: **ר' אליעזר אומר אינו סותר אלא ז' דלא נזר.** ולרב מתנא משום דסבר מקצת היום כבולו.

ר' אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה. לבר פדא לא בעינן ז' ימים ב] ז' ימים ויום ששים[9] בו [שנה] שתחילתו עולה בסופו עולה בתחילתו לימ